

JAARVERSLAG

2020

SDOK

verbonden
in vervolging

VOORWOORD

SDOK & 2020 IN VOGELVLUCHT

PAGINA 06 - IN DIT HOOFDSTUK
LEEST U MEER OVER SDOK. DAAR-
NAAST VINDT U HIER DE BELANG-
RIJKSTE FEITEN UIT HET JAAR 2020

PRAKTISCHE STEUN AAN VERVOLGDE CHRISTENEN

PAGINA 20 - SDOK DIENST VERVOLG-
DE CHRISTENEN OVER DE HELE WE-
RELD DOOR MIDDEL VAN STEUN EN
BEMOEDIGING. IN DIT HOOFDSTUK
GEVEN WE DE LEZER INZICHT IN DE
BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN
RONDOM DEZE HOOFDTAAK.

03

COMMUNICATIE & FONDSENWERVING

PAGINA 28 - IN NEDERLAND GEEFT
SDOK VERVOLGDE CHRISTENEN EEN
STEM EN GEVEN WE HUN INSPIREREN-
DE LESSEN DOOR. IN DIT HOOFDSTUK
LEEST U OVER ONZE ACTIVITEITEN
OP DIT GEBIED IN 2020.

BEDRIJFSVOERING & FINANCIËN

PAGINA 36 - HIER WORDT EEN BEELD
GEGEVEN VAN DE ORGANISATIE VAN
SDOK. OOK WORDEN DE FINANCIËLE
ONTWIKKELINGEN IN EEN NOTENDOP
GESCHETST.

JAARREKENING

PAGINA 48 - HIER VINDT U DE FINAN-
CIËLE VERANTWOORDING VAN SDOK.

...ONZE LICHTE VERDRUKKING, DIE VAN KORTE DUUR IS...

04

In de eerste eeuw na Christus krijgen de christenen in Korinthe te maken met vervolging. Paulus bemoedigt hen door middel van een brief. Hij wijst hen erop dat het lijden maar tijdelijk is, terwijl de heerlijkheid daarna eeuwig is.

Hij schrijft in 2 Korinthe 4:17 deze woorden:

‘Want onze lichte verdrukking, die van korte duur is, brengt in ons een allesovertreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid teweeg.’

In 2020 werden steeds meer christenen vanwege hun geloof vervolgd. In dit jaarverslag leest u hoe we de verbondenheid van Nederlandse christenen met de vervolgte kerk van Christus gestalte hebben gegeven. Ik hoop van harte dat u door het lezen van dit jaarverslag wordt bemoedigd om te volharden in het geloof.

Het is de moeite waard.

DS. H.J. VAN DER VEEN
Voorzitter SDOK

SDOK & 2020 IN VOGELVLUCHT

06

01

IN DIT HOOFDSTUK LEEST U MEER OVER
SDOK. DAARNAAST VINDT U HIER DE BE-
LANGRIJKSTE FEITEN UIT HET JAAR 2020

TERUGBLIK

Het jaar 2020 liet ons ervaren wat het betekent om als gemeente niet fysiek bij elkaar te kunnen komen. Iets wat voor broeders en zusters in gesloten landen dagelijks de praktijk is.

Misschien kunt u zich nu een betere voorstelling maken van de gevolgen die onze vervolgte broeders en zusters dragen voor het volgen van Christus. Behalve dat hun geloof veelal verboden is en ze in de samenleving vaak achtergesteld worden, zorgde de coronapandemie er ook nog eens voor dat christenen nog minder of helemaal niet konden samenkomen. Terwijl de onderlinge bemoediging juist voor deze christenen zo belangrijk is.

In het afgelopen jaar hebben we gezien dat steeds meer christenen in Nederland naast onze vervolgte broeders en zusters willen staan, hen willen steunen en van hen willen leren. We zijn dankbaar voor de grote betrokkenheid in gebed en de financiële ondersteuning. De inkomsten over het jaar 2020 zijn gestegen met 3% ten opzichte van 2019. Hierdoor hebben we ons werk in meerdere landen kunnen uitbreiden en is het aantal projecten toegenomen.

De maatregelen vanuit de overheid om het coronavirus terug te dringen hadden ook impact op ons werk. We konden geen grote bijeenkomsten organiseren en het aantal presentaties was minimaal. We konden we vrijwel geen partners en projecten bezoeken en de medewerkers van SDOK werkten grotendeels thuis.

Midden in deze onvoorziene ontwikkelingen zorgden creativiteit en aanpassingsvermogen ervoor dat we nieuwe mogelijkheden aangrepen en plannen in een stroomversnelling raakten. Zo hebben we voor het eerst online events gehouden, waarvan het aantal kijkers een veelvoud was van het aantal bezoekers van een 'normale' bijeenkomst.

We concluderen in dankbaarheid dat het om Gods werk gaat en dat dit werk doorgaat, hoe de omstandigheden ook zijn.

Hartelijke groet,

ANDRÉ VAN GROL
Directeur van SDOK

SDOK IN DE CORONAPANDEMIE

Het jaar 2020 gaat de boeken in als het jaar waarin het coronavirus de samenleving wereldwijd flink ontwrichtte. Dat heeft ook voor SDOK gevolgen gehad.

Financieel

Door het wegvallen van presentaties vanaf maart en de gedeeltelijke sluiting van kerken of inperking van kerkdiensten, zagen we de inkomsten vanuit scholen en kerken teruglopen. We hebben ons daarom meer gericht op bestaande en nieuwe particuliere donateurs en bedrijven. Het was onzeker wat de economische gevolgen van de coronapandemie zouden zijn en welke invloed dat zou hebben op de inkomsten. In het tweede kwartaal werd daarom alvast een aangepaste jaarbegroting opgesteld, waarbij rekening werd gehouden met substantieel lagere inkomsten. Gezien het positieve verloop van de inkomsten is na de zomer besloten om de oorspronkelijke begroting aan te houden. In januari 2021 hebben we dankbaar mogen vaststellen dat de inkomsten in 2020 zelfs ruim boven de begroting uitkwamen. Reden waarom de begroting 2021 weer iets hoger is vastgesteld.

Thuiswerken

Vanaf maart werkte ineens iedereen thuis. Dat betekende nogal een omslag voor het team, van wie de meesten voorheen niet of nauwelijks thuis werkten. Afhankelijk van de maatregelen vanuit de overheid werd het beleid m.b.t. het thuis of op kantoor werken in de loop van 2020 telkens bijgesteld, waarbij het grootste deel van het jaar een maximum aantal aanwezigen op kantoor werd gehanteerd. Ondanks de uitdagingen die het thuiswerken met zich meebrengt heeft het team een grote mate van flexibiliteit en creativiteit laten zien, en hebben medewerkers ook de positieve kanten van het thuiswerken ontdekt.

Fysieke bijeenkomsten

Bijeenkomsten waren ineens niet meer mogelijk. Ook de meeste geplande presentaties zijn in het tweede en derde kwartaal niet doorgegaan. De afdeling C&F heeft snel geanticipeerd op de omstandigheden en zette volop in op een toename van online zichtbaarheid, met als hoogtepunt twee online events. Hiermee zijn veel nieuwe particulieren bij SDOK betrokken geraakt. Het bereik van de online events bedraagt een veelvoud van het bereik van de fysieke bijeenkomsten die we jaarlijks organiseerden.

Internationaal

Vanaf eind eerste kwartaal hebben SDOK-medewerkers niet meer kunnen reizen. De afdeling IM heeft extra geïnvesteerd in online contacten met projectpartners. Op het vlak van projectcontroles en relaties met partners zijn daardoor op korte termijn geen schadelijke gevolgen van de coronacrisis gesignaleerd. Slechts voor een beperkt aantal van de projecten geldt dat ze door de coronapandemie niet volledig in 2020 uitgevoerd konden worden. De uitvoering van deze projecten zal in 2021 nog doorlopen.

Met uitdagingen op allerlei vlakken is de organisatie veerkrachtig en flexibel gebleken in veranderende omstandigheden, en kunnen we concluderen dat de coronapandemie vooralsnog geen langdurige schadelijke gevolgen heeft voor het werk van SDOK.

IMPACT VAN CORONA OP VERVOLGDE CHRISTENEN

De coronapandemie heeft ook consequenties gehad voor veel van onze projectpartners en vervolgte christenen in het buitenland. De meeste projectpartners zijn goed in staat gebleken om hun activiteiten aan te passen aan de in hun land heersende omstandigheden en hebben creatief naar wegen gezocht om onze vervolgte broeders en zusters met steun en bemoediging te bereiken.

In Bangladesh kreeg de arme bevolking hulp van de overheid als zij als gevolg van Covid-19 verlies van inkomsten hadden geleden. Christenen werden echter uitgesloten van deze hulp. Via onze lokale partner hielpen we deze christenen met voedselpakketten. In China konden kerkdiensten en gebedsbijeenkomsten alleen nog online plaatsvinden, maar verschillende gemeentes werd verboden om online diensten te houden. Een aantal kerkleiders werd zelfs gearresteerd toen er toch bijeenkomsten werden gehouden. De geplande toerusting van Chinese kerkleiders kon door de reisbeperkingen niet live gehouden worden. In plaats daarvan is een andere groep getraind, namelijk kerkleiders die China al ontvlucht waren wegens vervolging. In Noord-Afrika waren verschillende trainingen gepland om nieuwe christenen te leren de Bijbel te lezen en praktisch toe te passen. De trainingen konden live slechts beperkt doorgaan en een groot deel werd digitaal gegeven. In India werd in 2020 een strenge lockdown afgekondigd, waardoor studenten van een Bijbelschool zeer beperkt konden reizen en outreach konden doen. Ook konden de korte discipelschapscursussen niet op locatie worden gegeven, maar heeft de partner de hele training online gegeven. Er bleek verrassend veel belangstelling voor, zo'n zeventig deelnemers rondden de online cursus af.

OORSPRONG EN IDENTITEIT: WIE IS SDOK

Richard Wurmbrand, een Roemeense predikant, zat veertien jaar in gevangenissen vanwege zijn geloof in Christus. Na zijn vrijlating reisde hij de wereld over om een stem te zijn voor vervolgte christenen. Door zijn getuigenis is het werk van SDOK ontstaan. Zijn voorbeeld inspireert ons dagelijks om naast vervolgte christenen te staan en met hen verbonden te zijn.

HAAR MISSIE

**SDOK STAAT WERELDWIJD NAAST
VERVOLGDE CHRISTENEN EN ROEPT
CHRISTENEN IN NEDERLAND OP TOT
VERBONDENHEID MET HEN**

De identiteit van SDOK wordt kernachtig omschreven in ons identiteitspaspoort. Aan de hand van acht kernwoorden wordt duidelijk wie we zijn en op welke wijze de Bijbel ons telkens weer terugbrengt naar deze kern:

HOOP

Hij zal dingen
nieuw maken
Openbaring 21:5

VERVOLGING EN LIJDEN

Zij zullen ook u
vervolgen...
Johannes 15:20

DIENEN

Om Christus wil de
minste zijn
Markus 10:44,45

VERBONDEN

Christus heeft één
lichaam
1 Korinthe 12:26

GEBED

Hij beloont die
Hem zoekt
Hebreeën 11:6

MEEDRAGEN

Alsof u zelf gevangen
bent of lichamelijk
slecht behandeld
Hebreeën 13:3

HAAR DOELEN

SDOK heeft de volgende hoofddoelen:

- Het steunen van vervolgte christenen met praktische hulp en hen aanmoedigen tot volharding in hun geloof en getuigenis.
- Christenen in Nederland bewust maken van de situatie van vervolgte christenen en ze concrete mogelijkheden bieden om naast hen te staan.

Praktische hulp wordt wereldwijd onder andere geboden door het geven van financiële steun aan gezinnen van gevangenen, het verzorgen van tijdelijke opvang van christenen die uit hun familie of gemeenschap verstoten zijn en het voorzien in medische hulp als ze gewond zijn geraakt door geweld. Verder verstrekt SDOK Bijbels, christelijke lectuur en andere middelen.

In eigen land maakt SDOK christenen bewust van de situatie van vervolgte christenen. Wij informeren op het vlak van christenvervolgning en brengen de getuigenissen van vervolgte christenen in de huiskamers. Ook geeft SDOK presentaties op scholen en in kerken. Het doel is verbondenheid; dat christenen in Nederland en christenen wereldwijd die vervolgd worden, zich met elkaar verbonden weten in de Naam van Jezus Christus. Dit gebeurt onder andere door op te roepen tot gebed, schrijfacties te initiëren en de verhalen van vervolgte christenen te delen via de eigen verschillende online en offline communicatiemiddelen en de media. Veel impact hebben de bijeenkomsten met buitenlandse sprekers die persoonlijk getuigen van Gods nabijheid in het lijden dat ze hebben doorgemaakt.

Ook beschikt SDOK over een aantal actieve ambassadeurs en een groep vrijwilligers, door wie we de boodschap van vervolgte christenen met steeds meer Nederlandse christenen kunnen delen.

“SDOK staat voor mij voor betrokkenheid, gedrevenheid en deskundigheid. Ik zie een hartelijke betrokkenheid bij verdrukte medechristenen, een enorme ‘drive’ om daadwerkelijk verschil te maken op praktisch en geestelijk vlak. Zo wil SDOK dienstbaar zijn aan gerechtigheid.”

Kees van der Staaij, fractievoorzitter SGP

NAVOLGING

Zijn kruis opnemen
en volgen
Lucas 9:23

VOLHARDEN

Tot het einde want
die zal zalig worden
Markus 13:13

HAAR REIKWIJDTE

SDOK was in 2020 wereldwijd actief in 31 landen.

De middelen die hierbij werden ingezet geven het volgende beeld:

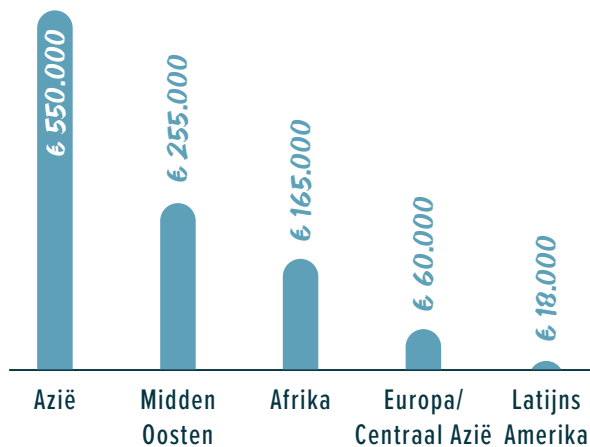
AZIE - 52%

MIDDEN OOSTEN - 24%

AFRIKA - 16%

EUROPA/CENTRAAL AZIE - 6%

LATIJS AMERIKA - 2%

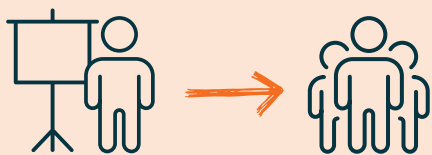
Ons ideaal is: niemand lijdt alleen.

Wij willen vervolgte christenen laten ervaren dat ze verbonden zijn met Christus en met de wereldwijde kerk. We laten ons hierin niet tegenhouden door grenzen: we werken van onbereikbare gebieden in Azië tot gesloten landen in het Midden-Oosten.

2020 IN VOGELVLUCHT

Bereik bij de doelgroepen

6.996 personen bereikt met presentaties

De coronapandemie heeft veel veranderd voor de fysieke samenkomsten. Toch zijn nog veel mensen bereikt met presentaties (daling van ca. 30%).

De coronapandemie heeft geleid tot het vinden van nieuwe vormen van communicatie, zoals de online events en een nog grotere focus op online activiteiten.

129.542 videoweergaven

Met name de video's en de online events hebben geleid tot een kleine explosie op dit vlak.

30.000+ personen bereikt via online events

35.145 gelezen online verhalen

7.213 e-mail ontvangers

2.036 app downloads

Inkomsten / giften (€)

2.193.000
totale inkomsten

2.212
nieuwe donateurs

1.412
maandelijkse donateurs

10.984
donateurs

42
project donateurs

34.237
giften

In 2020 is een grote stijging van het aantal nieuwe gevers zichtbaar. Ook de donateurs en de inkomsten zijn weer gegroeid. Evenals het aantal giften, dat een stijging laat zien van 20% ten opzichte van 2019.

Het werk van SDOK heeft tot meer projecten geleid en ook tot een breder werkveld (meer landen). Een groei van ca. 30%.

017

86
projecten

31
landen

9.9 medewerkers (fte)
20 vrijwilligers

SDOK is in staat gebleken met dezelfde organisatie een groei in het aantal activiteiten te realiseren.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

SDOK is wereldwijd verbonden met zusterorganisaties in de International Christian Association (ICA). ICA is een vereniging van leden die de verbondenheid met de grondlegger van SDOK, Richard Wurmbrand, en de betrokkenheid bij de vervolgte kerk van vandaag delen. De organisaties die zijn aangesloten bij ICA dragen een lidmaatschapsbijdrage aan ICA af die hoofdzakelijk bedoeld is voor het mogelijk maken van een jaarlijkse conferentie en het stimuleren van onderlinge samenwerking. Deze bijdrage bedroeg in 2020 voor SDOK € 3.235.

De aangesloten zusterorganisaties zijn zelfstandige organisaties. Tegelijkertijd werken ze wel nauw samen en vullen ze elkaar aan op het gebied van informatievoorziening, projectbegeleiding en toerusting. Participatie in het netwerk van zusterorganisaties is voor SDOK van cruciaal belang. Het levert instrumenten en informatie op die gebruikt kunnen worden voor het werk in Nederland. Daarnaast biedt samenwerking met zusterorganisaties SDOK toegang tot een wereldwijd netwerk van partners in landen waar christenen vervolgd worden. De kennis en ervaring die via dit netwerk beschikbaar zijn, dragen bij aan de kwaliteit en impact van ons werk.

SDOK is ook lid van Middle East Concern, een netwerk dat informatie deelt en vervolgte christenen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika ondersteunt.

In december is besloten om associate member te worden van Religious Liberty Partnership (RLP). Deze wereldwijde organisatie werkt in veel van de landen waar ook onze projecten worden uitgevoerd en is een belangrijke bron van informatie over de situatie in deze landen.

SDOK is aspirant-lid van Prisma, een Nederlandse vereniging van christelijke ontwikkelingsorganisaties. Deze organisaties zijn actief op het terrein van ontwikkelingssamenwerking en diaconaat wereldwijd.

Lokale projectpartners

Voor het realiseren van haar projecten in landen en gebieden waar christenen vervolgd worden, werkt SDOK samen met verschillende lokale partners. Dit kunnen geregistreerde of ondergrondse kerkgenootschappen zijn, interkerkelijke samenwerkingsverbanden, ngo's, veldwerkers van zusterorganisaties of andere individuele lokale contactpersonen. SDOK draagt alleen gelden af aan (zuster)organisaties en personen in het buitenland als deze een overeengekomen projectbestemming hebben die gerelateerd is aan de doelstellingen van SDOK.

Verwante Nederlandse organisaties

SDOK stimuleert uitwisseling van informatie en samenwerking met Nederlandse organisaties waar dit het realiseren van de doelstelling van SDOK bevordert, en onderhoudt goede contacten met verwante Nederlandse organisaties.

Overige gegevens

SDOK, met de huidige naam en vorm, is formeel opgericht op 1 juni 1977. De basis voor het bestaan van SDOK is eind jaren zestig gelegd. SDOK is statutair gevestigd te Gorinchem. De stichting is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel voor Utrecht en omstreken onder nummer 41177410. In 2020 vonden geen statutaire wijzigingen plaats.

Keurmerken

SDOK is in het bezit van het CBF-keurmerk voor goede doelen (tegenwoordig: Erkenning). Door de Belastingdienst is de stichting aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Adres- en contactgegevens

Postbus 705; 4200 AS Gorinchem.
Telefoon: 0183561186; E-mail: info@sdok.nl.

PRAKTISCHE STEUN AAN VERVOLGDE CHRISTENEN

020

02

SDOK DIEN VERVOLGDE CHRISTENEN
OVER DE HELE WERELD DOOR MIDDEL VAN
STEUN EN BEMOEDIGING. IN DIT HOOFD-
STUK GEVEN WE DE LEZER INZICHT IN DE
BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN ROND-
OM DEZE HOOFDTAAK.

ALGEMEEN

Wereldwijd lijden christenen vanwege hun geloof in Jezus Christus. Een van de hoofdtaken van SDOK is om vervolgte broeders en zusters praktische steun en bemoediging te geven.

Wij werken hierin samen met een breed scala aan internationale en lokale partners in de landen waar wij steun bieden. De organisatie rond deze praktische steun wordt binnen SDOK gedaan door de afdeling 'International Ministry'. De projecten worden verdeeld in drie categorieën:

1. STEUN AAN DIRECT GETROFFENEN

We geven steun aan individuele christenen, families of groepen die direct getroffen zijn door vervolging vanwege hun geloof.

2. TOERUSTING VAN VERVOLGDE CHRISTENEN

Vervolgde christenen willen in hun omgeving het licht van Christus laten schijnen, maar hebben zelf niet altijd de middelen en mogelijkheden om dat te doen. SDOK helpt hen met inhoudelijke toerusting en met praktische middelen.

3. KINDEREN IN DE VERVOLGDE KERK

Kinderen in de vervolgte kerk zijn een kwetsbare doelgroep. Wij rusten de nieuwe generatie toe en geven kinderen hoop voor de toekomst door middel van specifieke projecten.

een specifiek project ondersteunen, en daarom behoefte hebben aan input vanuit het 'veld'. De samenwerking is succesvol verlopen en het doel is bereikt.

- 2020 zou het laatste jaar zijn van bestedingen van de opbrengsten van DEL (Draagt Elkanders Lasten, zie Hoofdstuk 4 van dit jaarverslag), een grote fondsenwervingsactie in 2018 voor ons werk in India. Vanwege de lockdown in India kon een deel van de bestedingen niet gedaan worden. 40% van de beoogde bestedingen voor 2020 is doorgeschoven naar 2021.
- Na een succesvolle pilot in 2019 is in 2020 een nieuwe werkwijze voor impactmeting geïmplementeerd en toegepast op alle buitenlandse projecten. Deze professionaliseringsslag is een stap voorwaarts voor het werk van de afdeling IM.
- Dit geldt zeker ook voor de ontwikkeling van een methodiek voor partner assessment. Voor het werk van SDOK heeft IM veel contacten met partners (organisaties en individuen) in verschillende landen. Om de relevante gegevens over een partner systematisch te documenteren en periodiek te evalueren, is er een format voor een partner assessment opgesteld, dat in 2020 doorontwikkeld is. Dit assessment toetst ook op het vlak van de waarden van SDOK en richtlijnen die SDOK hanteert voor samenwerking en wordt gebruikt als leidraad bij de beoordeling van potentiële nieuwe partners.

De doelstelling van minimaal 50 projecten in minimaal 20 landen is behaald.

Doelen

In 2020 is door de afdeling International Ministry (IM) aan de volgende doelen gewerkt:

- Een goede uitwisseling van informatie tussen de afdelingen International Ministry en Communicatie & Fondsenwerving. Deze uitwisseling vindt onder andere plaats op het vlak van donoren die

Nieuwe projecten, partners en landen

In 2020 is het aantal projecten toegenomen. Sommige projecten moesten worden afgeschaald of geannuleerd als gevolg van de wereldwijde coronapandemie, andere werden aangepast. We hebben projecten gestart in een aantal nieuwe landen (zoals Marokko), en in andere

landen hebben we nieuwe projectpartners ontmoet (zoals Pakistan).

Reizen

In de regel worden projectpartners en projecten periodiek bezocht, om projectcontroles uit te voeren en te investeren in de relatie met onze projectpartners.

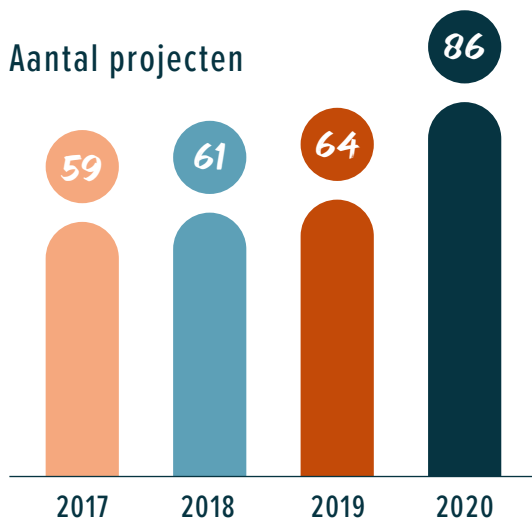
Als gevolg van de corona-maatregelen werd er vanaf maart niet meer gereisd. We hebben daarom extra geïnvesteerd in online en telefonische contacten met onze projectpartners, nu we ze niet 'live' konden ontmoeten. Hierdoor heeft het niet kunnen reizen op korte termijn geen negatieve consequenties voor de voortgang van onze projecten.

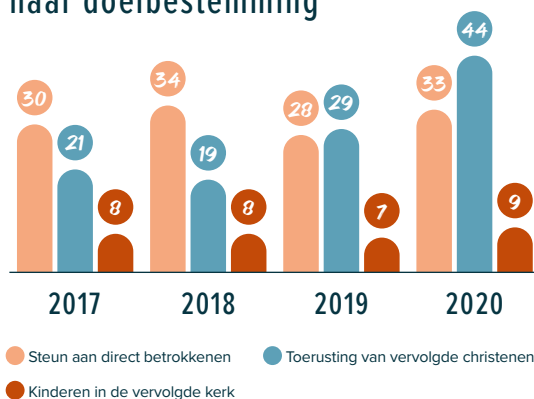
PRAKTISCHE STEUN VAN SDOK IN 2020

In 2020 heeft SDOK via 86 projecten praktische steun en toerusting gegeven aan vervolgte christenen. De totale financiële uitgavenstroom is ook weer gegroeid. Zoals eerder vermeld heeft de groei vooral betrekking op de kleinere projecten. Dit als gevolg van de coronapandemie.

Aantal projecten

Toedeling projecten naar doelbestemming

Opmerkelijk is dat de stijging van het aantal projecten vooral zichtbaar is bij de toerusting van voorgangers, gemeenten en individuele christenen.

In de volgende tabel is inzichtelijk gemaakt hoe de ontwikkeling van de bestedingen per werelddeel over de afgelopen jaren is.

Besteding per werelddeel

x € 1.000	2017	2018	2019	2020
Azië	378	351	716	550
Midden Oosten	140	152	184	255
Afrika	98	135	149	165
Europa/ Centraal Azië	67	71	66	60
Latijns Amerika	17	25	19	18
Totaal	700	734	1.134	1.048

Het zwaartepunt van ons werk ligt al enkele jaren in Azië, vanwege de moeilijke situatie voor christenen in een heel aantal landen en de goede ingangen die we hebben om steun te bieden. In India zien we al jaren een verslechtering van de situatie voor christenen. We zijn dankbaar dat we in 2019 en ook in 2020 extra bestedingen in India konden doen (als onderdeel van de bestedingen in Azië) om naast onze broeders en zusters daar te staan. Deze extra middelen vloeien voort uit de actie 'Draagt elkaars lasten' uit 2018. Vanwege de impact van de coronapandemie in India wordt 40% van de in 2020 voorgenomen bestedingen doorgeschoven naar 2021.

De bestedingen in het Midden Oosten zijn eveneens toegenomen.

In 2019 zijn we begonnen met het vergroten van de ingangen in Afrika. Dit is voortgezet in 2020. We zien in Afrika een enorme toename van geweld tegen christenen en vinden het belangrijk om via lokale partners met hulp en bemoediging naast hen te staan.

KINDEREN IN DE VERVOLGDE KERK

China – Sunday school in a box

Christenen in China ervaren steeds meer tegenstand vanuit de overheid. Kerken worden gesloten, huiskerken binnengevallen en christenen bedreigd, opgepakt en gevangengezet. De Chinese overheid heeft haar pijlen gericht op de nieuwe generatie. Al vanaf de kleuterschool leren kinderen om Christus en Zijn volgelingen te haten. Ook mogen kinderen onder de achttien jaar geen christelijke samenkomsten bezoeken.

Met het project 'Sunday school in a box' ondersteunt SDOK gezinnen in China met de christelijke opvoeding van hun kinderen. Deze box bevat toerustingsmateriaal in de vorm van een kinderbijbel en ander materiaal zoals een compacte videospeler en andere digitale hulpmiddelen en materialen voor kinderen. Elke 'box' is erop gemaakt om zeven kinderen te bereiken en te onderwijzen. In 2020 hebben we via onze partnerorganisatie bijgedragen aan het uitdelen van 5.000 boxen. We blijven bidden dat de box Chinese ouders handvatten biedt om hun kinderen groot te brengen met het christelijk geloof en kennis van de Heere Jezus.

STEUN AAN DIRECT GETROFFENEN

Nigeria – Sadi, een christelijke Fulani

Sadi is vijftientig en afkomstig uit een Fulani-stam. Hij is samen met zijn broer in de stad als hij op straat het Evangelie voor het eerst hoort.

“D iezelfde avond kon ik niet slapen. De woorden die ik eerder die dag had gehoord, drongen tot me door en ik was direct overtuigd van de christelijke boodschap. De volgende dag vertelde ik mijn broer dat ik naar de kerk wilde. Ik wilde meer horen over de Heere Jezus. Mijn broer werd boos en vertelde het mijn vader, die ook boos op mij werd.”

Toch houdt Sadi vol en hij gaat naar een kerk in de buurt. Als hij op een middag thuiskomt na de dienst, wordt hem de toegang tot het huis geweigerd. “Ik mocht mijn spullen niet meer pakken en mijn vader zei: ‘vanaf nu ben jij mijn zoon niet meer.’”

Sadi wordt opgevangen door het trainingscentrum van een lokale partnerorganisatie van SDOK in Nigeria. Hier leert hij basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en het maken van schoenen. Daarnaast ontvangt hij dagelijks Bijbel onderwijs en discipelschapstraining.

“Door het onderwijs dat ik hier ontvang, is ook mijn karakter opnieuw gevormd. Ik ben enorm gegroeid in zelfbeheersing, geduld en nederigheid.”

TOERUSTING

Een motorfiets voor voorganger Than in Vietnam

“Voor ik christen werd, stond ik mijn dorp bekend als crimineel. Ik hield van drinken, vechten en stelen. Tot ik Jezus leerde kennen, dat veranderde mijn leven. Opnieuw zaten de lokale autoriteiten achter mij aan, maar nu vanwege mijn geloof in Christus. Sinds ik christen ben, zet ik mijn leven in om te evangeliseren en kom ik in dorpen waar ze nog nooit van Hem gehoord hebben.

De politie houdt me al jaren nauwlettend in de gaten. Soms raak ik ontmoedigd, maar steeds weer mag ik Gods trouw ervaren in

de momenten van voorspoed en in tijden van vervolging.”

Door het ontvangen van een motorfiets wordt Than geholpen om op een snellere en veiligere manier naar nog niet bereikte bergdorpen te reizen. Naast Than heeft SDOK in 2020 nog meer voorgangers in Vietnam en andere landen in Azië van een motorfiets kunnen voorzien.

Than: “Ik dank de Heere voor deze motorfiets. Hij voorziet in wat ik nodig heb om Hem beter te kunnen dienen.”

COMMUNICATIE & FONDSENWERVING

028

03

IN NEDERLAND GEEFT SDOK VERVOLGDE CHRISTENEN EEN STEM EN GEVEN WE HUN INSPIRERENDE LESSEN DOOR. IN DIT HOOFDSTUK LEEST U OVER ONZE ACTIVITEITEN OP DIT GEBIED IN 2020.

PODCAST *DE STEM*

In 2020 zijn we begonnen met podcast *De Stem*.

Elke twee weken verschijnt er een nieuwe aflevering online.

NIEUW

SDOK ondersteunt vervolgte christenen en wil christenen in Nederland met hen verbinden. Onder dat tweede doel vallen de activiteiten op het gebied van communicatie en fondsenwerving (C&F). De centrale kernwoorden voor C&F in 2020 waren zichtbaarheid, ontmoeting en groei.

Door de coronapandemie veranderde al aan het begin van het jaar de situatie in Nederland volledig. We werden gedwongen om opnieuw na te denken en te zoeken naar nieuwe manieren om onze doelen te bereiken.

Dit omdenken heeft een aantal nieuwe, mooie projecten en resultaten opgeleverd. Met dankbaarheid hebben we in ook 2020 een groei aan bereik, impact en betrokkenheid gezien.

ZICHTBAARHEID

Het eerste kernwoord was zichtbaarheid. We wilden SDOK en (vooral) onze missie herkenbaar en zichtbaar maken in (online) media. Dit deden we door middel van een grote inhoudelijke campagne en focus op bijdragen aan christelijke media.

Campagne Richard Wurmbrand

Er is een campagne opgezet rondom de film *Tortured for Christ* – het levensverhaal van SDOK-grondlegger Richard Wurmbrand.

Onze missie was om via dit verhaal mensen warm te maken voor vervolgte christenen én tegelijk te bemoedigen in hun eigen dagelijkse geloofsleven. De film werd ruim 8.000 keer aangevraagd en bekeken. Kijkers gaven de film gemiddeld een 8,7. Daarnaast raakte meer dan 50% betrokken bij SDOK via een van onze structurele middelen, zoals het magazine STEM, onze e-mailnieuwsbrief of podcast.

Bijdrage aan media(debat)

In 2020 hebben we bewust ingestoken op positieve bijdragen en aanwezigheid in verschillende christelijke media. We waren betrokken bij 60 publicaties, dat is 50% meer dan onze doelstelling. We schreven onder andere een opinieartikel over de lessen van vervolgte christenen in het organiseren van geloofsgemeenschappen. Dit artikel werd op diverse plekken gepubliceerd.

ONTMOETING

We weten als SDOK hoe krachtig de fysieke ontmoeting met christenen in Nederland is. Dit was bij de start van 2020 één van onze focuspunten. Het houden van fysieke bijeenkomsten bleek helaas gedurende het jaar steeds minder haalbaar. Met elkaar hebben we gezocht naar de vertaling van deze fysieke momenten naar een digitale variant: online events.

Online events

In 2020 organiseerden we twee van deze events. Ons doel was het verbinden van vervolgte christenen met christenen in Nederland en hun getuigenissen en uitdagingen te delen. We kozen voor twee thema's die bij veel christenen leven: volhouden (9 juli) en getuigen (16 oktober). Deze events leverden in totaal meer dan 30.000 kijkers en veel positieve reacties op.

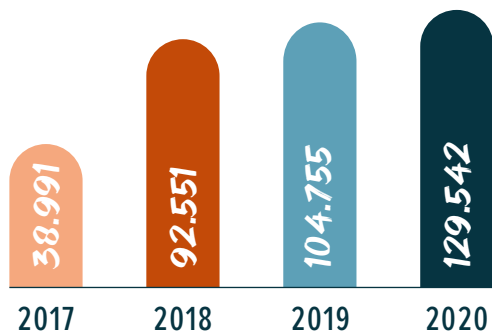
“Wat hebben we genoten vanavond! We zijn écht bemoedigd, toegerust en aangescherpt om vol te houden.”

Kijker van online event 'Volhouden'

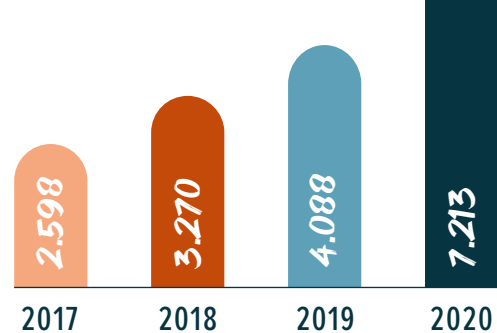
Presentaties

Naast de online bijeenkomsten hebben we ook gesproken voor groepen. Meestal fysiek, soms digitaal. Hiermee bereikten we bijna 7000 mensen op 55 momenten. De tijd die vrijkwam door het uitvallen van presentaties, investeerden we in het doorontwikkelen en vernieuwen van ons verhaal. Daaruit groeide een themasessie over wat vervolgte christenen ons leren over het Woord van God. Deze themasessie wordt in 2021 uitgerold.

Aantal weergaves video's

Aantal e-mail ontvangers

GROEI IN BEREIK EN INKOMSTEN

Magazines, e-mails en verhalen

Onze missie is christenen in Nederland zo dicht mogelijk bij vervolgde christenen brengen. Dit doen we onder andere door middel van structurele uitgaven, zoals onze gebedsapp, sociale media, magazines en e-mails. In 2020 investeerde SDOK sterk in de groei van haar inhoudelijke communicatiemiddelen. Dit is mede gestimuleerd door het uitvallen van fysieke bijeenkomsten door de coronapandemie. We zijn dankbaar voor het resultaat en zagen een grote groei in aantallen – mede door de toename in zichtbaarheid en de online events.

Groei in inkomsten

In 2020 bouwde SDOK ook aan de groep structurele donateurs. We zijn dankbaar voor de grote geefbereidheid binnen onze achterban. Het aantal maandelijkse donateurs nam evenals in 2019 sterk toe. Dat geldt ook voor de giften van ondernemers en bedrijven. Daarnaast was er sprake van een toename in de 'losse' giften (niet gekoppeld aan een fondsenwervende campagne).

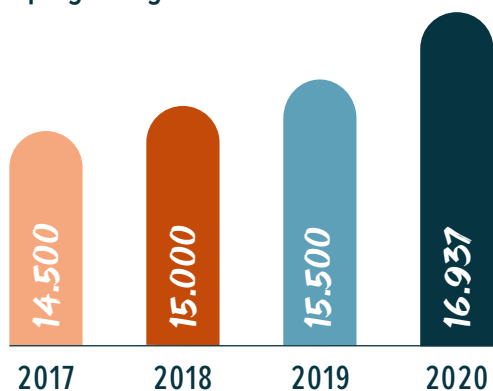
"Ik kreeg te horen dat ik overwerkt was,
en precies toen las ik in STEM Fenny's verhaal.

Dat bemoedigde mij zo erg!"

Een lezer van ons magazine STEM

Aantallen donateurs	2018	2019	2020	groei in 2020
Maandelijkse donateurs	899	1.101	1.412	28%
Projectgerelateerde donateurs	36	42	42	0%
Donateurs totaal	9.307	9.777	10.894	11%
Waarvan nieuw		687	2.212	222%
Aantal giften	27.798	28.578	34.237	20%

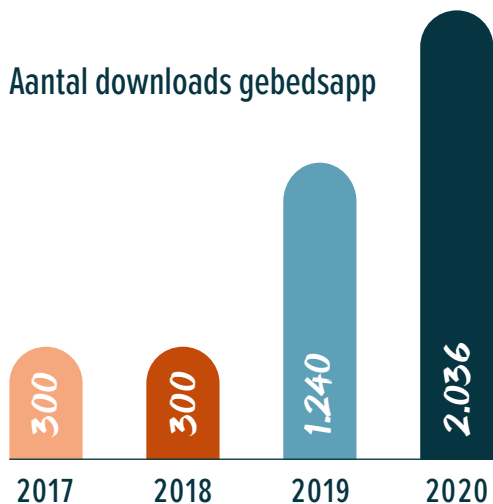
Oplage magazine Stem

"HARTELIJK DANK VOOR HET MOOIE EVENT! IK VOND HET ERG ONTROEREND EN HIERDOOR ZAL MIJN GEBED VOOR VERVOLGDE CHRISTENEN MEER DIEPGANG KRIJGEN."

KIJKER VAN ONLINE EVENT 'GETUIGEN MET LEF'

Aantal downloads gebedsapp

De forste toename van het aantal nieuwe donateurs is grotendeels toe te schrijven aan de online events en verschillende online campagnes

Nieuwe uitgaven

In 2020 zochten we naar nieuwe manieren om het verhaal van onze broeders en zusters te delen. We begonnen met een twee wekelijkse podcast genaamd 'De Stem'. Ook gaven we samen met uitgeverij De Banier een nieuw boek uit: *De Hoogste Prijs*. Van dit boek werden zo'n 500 exemplaren verkocht en uitgedeeld.

033

"HET BOEK LAAT ME ZIEN DAT HET VOLGEN VAN CHRISTUS VRAAGT OM MIJN EIGEN ZEKERHEDEN LOS TE LATEN."

GERTRUUD DE KOEIJER, AMBASSADEUR VAN SDOK

ONDERSTEUNEN VAN KOERDISCHE CHRISTENEN

Via een partnerorganisatie ondersteunt SDOK de Koerdische kerk in Nederland en Koerdistan. Op deze manier dragen we bij aan het bieden van praktische hulp en toerusting van Koerdische christenen die te maken hebben met vervolging. Ook ontvangen Koerdische kerkleiders Bijbels onderwijs en discipelschapstraining. Door kerkleiders te coachen, helpen zij de jonge kerken te groeien in stabiliteit, kennis van Gods Woord en te leven als christen in een moslimwereld.

Eén van de christenen die worden ondersteund, is de jonge Nesrin. Met haar vijftien jaar heeft ze al veel meegemaakt. Op internet leest zij informatie over het christelijk geloof en ze raakt

geïnteresseerd. Nesrin vertelt dit in vertrouwen aan een nichtje, die het doorvertelt binnen de familie.

Op dat moment beginnen de bedreigingen. Ze wordt op school opgewacht door familieleden, in elkaar geslagen en vervloekt. Haar telefoon wordt afgepakt, maar ondanks haar jonge geloof blijft ze volharden. Nesrin heeft het Nieuwe Testament gekregen, dat ze in haar kamer verstopt en waarin ze leest als ze alleen is. Ze weet dat ze gevaar loopt, maar ze wil niets liever dan Gods Woord lezen. Onze partnerorganisatie staat naast Nesrin, bemoedigt haar en helpt haar sterk te blijven in haar jonge geloof.

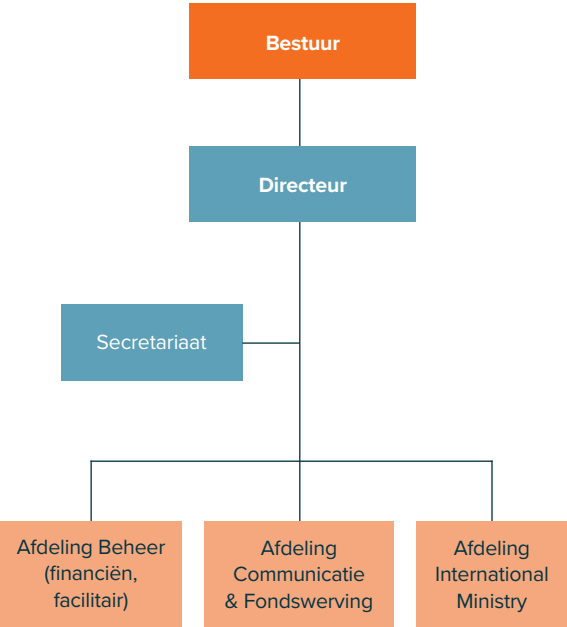
BEDRIJFSVOERING & FINANCIËN

036

04

HIER WORDT EEN BEELD GEGEVEN
VAN DE ORGANISATIE VAN SDOK.
OOK WORDEN DE FINANCIËLE
ONTWIKKELINGEN IN EEN NOTENDOP
GESCHETST.

ORGANISATIE

Organisatiestructuur
Het primaire proces binnen SDOK vindt plaats binnen twee afdelingen, de afdeling Communicatie en Fondsenwerving en de afdeling International Ministry. Daarnaast is er een ondersteunende afdeling Beheer (financiën en facilitair). De drie afdelingen worden ieder aangestuurd door een manager. De afdelingsmanagers worden aangestuurd door de directeur. De stafafdeling secretariaat wordt direct aangestuurd door de directeur.

Bestuur
SDOK heeft een onafhankelijk en onbezoldigd bestuur op afstand. Bestuursleden worden voor een periode van vier jaar benoemd en kunnen maximaal tweemaal herkozen worden. Bij invulling van vacante

Naam	Woonplaats	Functie	Beroep	Nevenfunctie(s)	Aftredend per
Ds. H.J. van der Veen	Sliedrecht	voorzitter	emiritus predikant		2023
C.P. den Bok	Sliedrecht	secretaris	docent MBO		2024
Drs. W. van Ginkel RA	Renswoude	penningmeester	directeur bedrijfsvoering Leger des Heils	voorzitter stichting 3xM penningmeester St. Gipsy Mission bestuurslid CU Renswoude	2021
Mr. D. Alblas AA	Nieuwerkerk a/d IJssel	lid	advocaat	docent rechten Driestar Hogeschool / Universiteit van Amsterdam	2021
H.C.M. van Nieuwenhuijse - Thijsen	Waarde	lid	auteur, redacteur		2024

posities vormen profielschetsen over de kwaliteiten en competenties voor deze functies het uitgangspunt.

De samenstelling van het bestuur en hun belangrijkste nevenfuncties zijn in de tabel weergegeven.

Medewerkers

De totale inzet van betaalde medewerkers in fte's is per einde 2020 als volgt verdeeld over de belangrijkste activiteiten van SDOK.

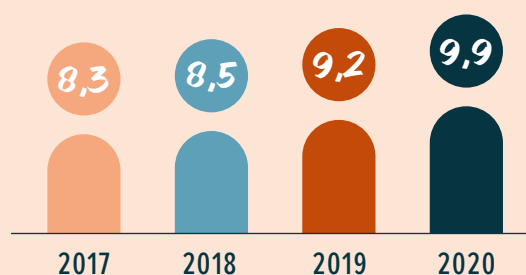
Aantal medewerkers per activiteit	
Voorlichting en bewustmaking	4,5
Steun vervolgde christenen	1,9
Fondsenwerving	1,5
Beheer en administratie	2,0
Totaal	9,9

“Bij SDOK denk ik aan Tychikus. Aan Tychikus? Ja, deze trouwe dienaar in de Heere van Paulus vertelde aan de gemeente over de omstandigheden van de apostel. (Kol.4:7) Van elkaars situatie moeten we als wereldwijde kerk weten, zodat ons hart bemoedigd worden zou. In betrokkenheid op, voorbede voor en steun aan elkaar is SDOK voor broeders en zusters in vrijheid of in gevaar een schakel die onze support verdient”.

(Piet Vergunst, secretaris Gereformeerde Bond)

Aantal fte

Na enkele jaren met veel personele wijzigingen is het team sinds april 2020 op sterkte: 9,9 fte, verdeeld over 15 medewerkers. Daarmee zijn de voortgang van de werkzaamheden en de slagkracht van de organisatie geborgd. De organisatie heeft zich ook qua structuur verder ontwikkeld: de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn lager in de organisatie komen te liggen, wat leidt tot meer eigenaarschap en professionaliteit bij de medewerkers. De interne organisatie van SDOK is stabiel en bleef ondanks de uitdagingen van het thuiswerken, goed functioneren. Medewerkers geven aan dat ze de betrokkenheid en zorg vanuit de organisatie erg waarderen.

Salaris en arbeidsvoorwaarden

Binnen SDOK kennen we een eigen arbeidsvoorwaardenpakket en salarisregeling. Voor de salariering volgen we de salarisstructuur van de BBRA (Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren).

Vrijwilligers

Sinds een aantal jaren maakt SDOK gebruik van vrijwilliger voor verschillende taken, bijvoorbeeld ter ondersteuning van het secretariaat en bij activiteiten als beurzen en events. Per einde 2020 is er een netwerk van zo'n twintig actieve vrijwilligers. Door de maatregelen m.b.t. de coronapandemie zijn niet alle vrijwilligers dit jaar ingezet. De aansturing van het vrijwilligersnetwerk is verder geoptimaliseerd en gebeurt door een vrijwilligerscoördinator (zelf ook vrijwilliger).

Netwerken

SDOK ziet haar werk als onderdeel van een groter geheel: het Koninkrijk van God. We zoeken daarin waar mogelijk de samenwerking met andere christelijke organisaties. Met dat netwerk van organisaties willen we actief onze expertise en kennis delen en daarmee anderen dienen. Als gevolg van de coronamaatregelen is het aantal fysieke bijeenkomsten met andere organisaties beperkt geweest. Wel waren er diverse online bijeenkomsten met verschillende netwerken.

Ontwikkelingen

Op het vlak van ICT hebben we medio 2020 een belangrijke stap gezet: van het lokaal werken op een server naar volledig in de cloud werken. Deze verandering, die al gepland was voordat het coronavirus Nederland bereikte, zorgde ervoor dat we het thuiswerken een stuk aangenamer en efficiënter ging. Het in 2019 geïmplementeerde CRM-systeem Salesforce werd in 2020 verder ontwikkeld, waarmee verschillende processen op het gebied van de financiële administratie en het secretariaat geautomatiseerd konden worden.

Met de komst van een bureaucoördinator – als leidinggevende van de afdeling Beheer – zijn de coördinerende taken op het vlak van financiën en facilitaire zaken weggenomen bij de directeur, die daarvoor meer ruimte kreeg voor het aansturen van de organisatie en het vergroten van het netwerk.

DOELSTELLINGEN EN BELEID

Meerjarenbeleidsplan

Leidend voor de activiteiten van SDOK in 2020 was het jaarplan. Dat werd – zoals ieder jaar – opgesteld op basis van het onderliggende meerjarenbeleidsplan (2018 t/m 2021). Het meerjarenbeleidsplan bevat een aantal strategische prioriteiten die de koers van de organisatie voor de betreffende periode bepalen. De jaardoelen worden afgeleid van deze strategische prioriteiten. Het jaarplan wordt per kwartaal door het management geëvalueerd, en ook het bestuur evalueert de resultaten per kwartaal, op basis van een kwartaalrapportage door het management.

Resultaat- en ontwikkelingsgerichte werkwijze

SDOK hanteert voor alle projecten die vanuit de doelstellingen worden uitgevoerd een effectieve resultaat- en ontwikkelingsgerichte werkwijze. Voor ieder project wordt een projectvoorstel geschreven met zo concreet mogelijke doelen. Een projectvoorstel wordt in de betreffende afdeling gedeeld en na goedkeuring onder verantwoordelijkheid van de projectcoördinator uitgevoerd en gemonitord. Terugkoppeling en evaluatie gebeurt ook weer in de afdeling, waarbij veel aandacht is voor verbetering en ontwikkeling. De resultaten van de projecten worden meegenomen naar de periodieke (kwartaal) evaluaties van het managementteam en het bestuur.

Evaluatie jaarplan 2020

Met dankbaarheid mochten we constateren dat de structurele inkomsten in het 'coronajaar' 2020 opnieuw een stijging laten zien. De inkomsten namen toe met 3%. In dat percentage is het bedrag van €812.509 dat we in 2019 ontvingen vanuit de stichting Draagt Elkanders Lasten buiten beschouwing gelaten. (Dat ontvingen we in 2019 en werd tussen 2018 en 2020 besteed, met nog een kleine besteding in 2021).

In verband met de coronamaatregelen konden we vanaf maart bijna geen presentaties geven. Ook de geplande bijeenkomsten met buitenlandse sprekers konden geen doorgang vinden. In plaats daarvan organiseerden we, zoals eerder vermeld, twee online bijeenkomsten, waarmee we een veelvoud van het aantal bezoekers bereikten.

De betrokkenheid van Nederlandse christenen bij vervolgte christenen zagen we opnieuw toenemen. Behalve de toename van het aantal giften, signaleren we ook dat er veel vraag is naar inhoud, in de vorm van de verhalen die we via onze communicatiemiddelen verspreiden.

We concluderen dankbaar dat de doelstellingen in het jaarplan grotendeels zijn gerealiseerd, ondanks de beperkingen als gevolg van de coronamaatregelen. In de eerdere hoofdstukken zijn de belangrijkste resultaten op het vlak van praktische steun aan vervolgte christenen (hoofdstuk 2) en communicatie en fondsenwerving (hoofdstuk 3) vermeld; de financiële resultaten staan verderop in dit hoofdstuk.

Verantwoordingsverklaring

In 2008 is vanuit de vervlechting van de Code Wijffels met het CBF-keurmerk de verantwoordingsverklaring ontstaan als toetsingsinstrument. In deze verantwoordingsverklaring legt het bestuur verantwoording af aan de hand van drie principes.

In dit jaarverslag is een samenvatting van de door SDOK vastgestelde verantwoordingsverklaring opgenomen. De jaarrekening en de bijbehorende controleverklaring van de accountant zijn opgenomen in het tweede gedeelte van dit jaarverslag.

Principe 1: Scheiding tussen toezicht houden, besturen en uitvoeren

Het bestuur is statutair belast met het besturen van de stichting en houdt toezicht op de directeur. SDOK heeft gekozen voor 'besturen op hoofdlijnen', waarbij de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van bestuur en directeur schriftelijk zijn vastgelegd in de statuten, het huishoudelijk reglement en het directiestatuut. Deze documenten worden periodiek geëvalueerd.

De rol van het bestuur ligt op het vlak van het vooraf en achteraf toezicht houden, het vaststellen van het meerjarenbeleidsplan en het jaarplan, en het beoordelen

van afwijkingen in de uitvoering daarvan aan de hand van onder andere kwartaalrapportages. Deze kwartaalrapportages kennen zowel een inhoudelijke als financiële paragraaf.

Het bestuur heeft een gedeelte van zijn bestuurstaken gedelegeerd aan de directeur, waardoor de rol van de directeur zowel beleidsinitieërend als uitvoerend is.

Jaarlijks voert een delegatie van het bestuur een functioneringsgesprek met de directeur. Daarnaast volgt het bestuur een procedure om elke twee jaar het functioneren van het bestuur en zijn afzonderlijke leden te evalueren.

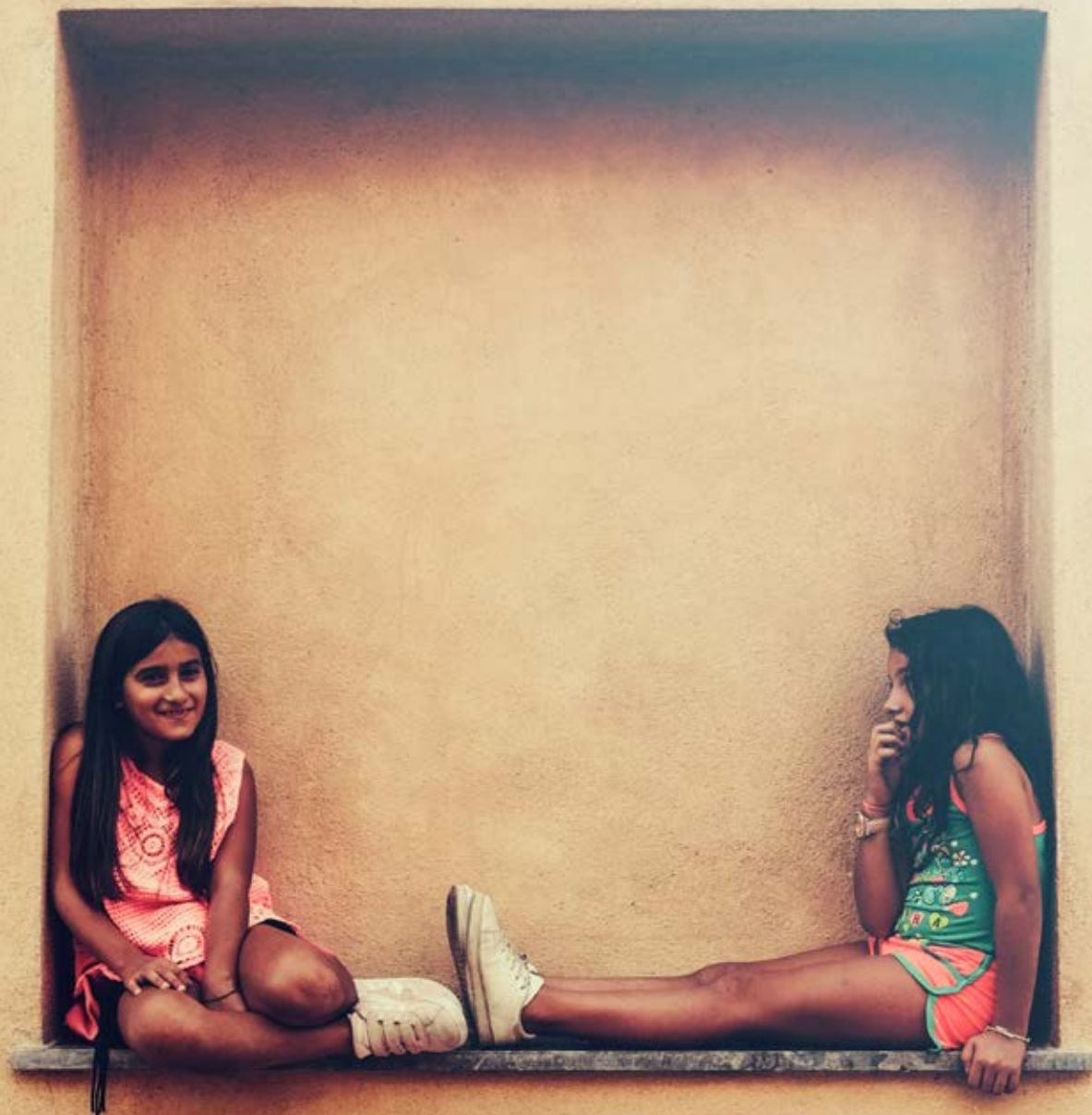
Principe 2: Optimale besteding van middelen

Het bestuur ziet toe op de optimale besteding van de middelen van de stichting. Besteding vindt plaats op basis van projectplannen die gebaseerd zijn op het door het bestuur goedgekeurde jaarplan en de begroting. Voor nieuwe projecten die zich in de loop van het jaar aandienen en die buiten de kaders van het jaarplan en de begroting vallen, worden aparte projectvoorstellen ter goedkeuring aan het bestuur voorgelegd.

Evaluatie van de activiteiten van SDOK vond in 2020 doorlopend plaats en is samengevat in de vier kwartaalrapportages die voor het bestuur zijn opgesteld. De integrale evaluatie over 2020 is opgenomen in dit jaarverslag.

Principe 3: Optimale relaties met belanghebbenden

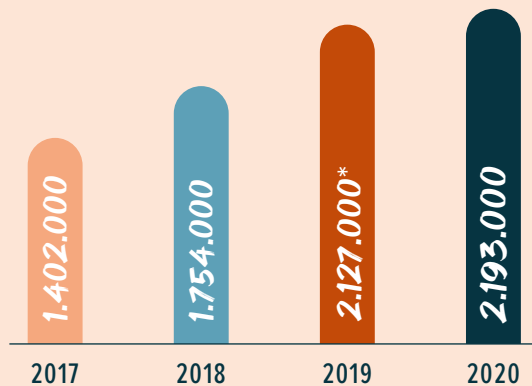
SDOK werft uitsluitend fondsen via particuliere donateurs, bedrijven, instellingen en kerken. Vertrouwen van haar achterban is essentieel om het werk van SDOK voort te kunnen zetten. Op diverse manieren informeert SDOK haar achterban daarom over activiteiten. Ook heeft SDOK een klachtenprocedure om eventuele klachten op een betrokken en objectieve wijze af te handelen. In 2020 is van deze procedure geen gebruik gemaakt.

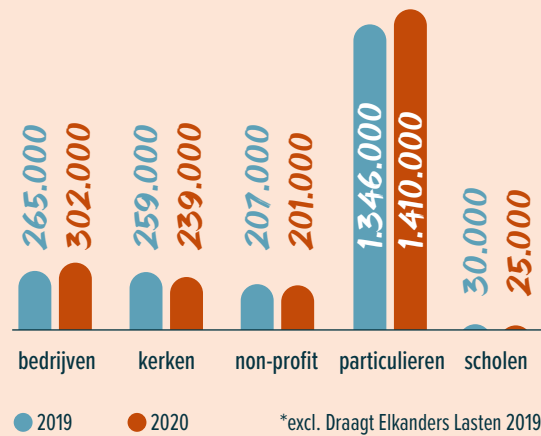
Met organisaties of personen die steun ontvangen, onderhoudt SDOK functionele, betrokken maar ook zakelijke contacten, om de zuiverheid van beoordeling en evaluatie te kunnen garanderen.

In hoofdstuk 3 van dit jaarverslag wordt de wijze waarop SDOK met haar belanghebbenden communiceert nader toegelicht. In de Risicoparagraaf verderop in dit hoofdstuk wordt het onderwerp integriteit toegelicht.

Baten totaal (€)

Baten per soort donor (€*)

Financieel resultaat 2020

Het totaal van de baten bedroeg in 2020 €2.193.000. Dit is 20% boven de begroting (€1.830.000). Ondanks dat we geconfronteerd werden met het achterblijven van giften van kerken en scholen als gevolg van de coronapandemie. Deze inkomsten zijn 25% lager dan in 2019, maar wanneer we de opbrengsten van de grote fondswerfactie 'Draagt Elkanders Lasten' (zie verderop) buiten beschouwing laten, zien we een groei in inkomsten van 3%. In 4 jaar tijd zijn de baten gegroeid van € 1,4 miljoen naar € 2,2 miljoen. Dit is een stijging van meer dan 50%, waarmee de beoogde financiële groeidoelstelling van 37% in de meerjarenbegroting 2017-2021 per einde 2020 al is gerealiseerd. Dit wordt zichtbaar gemaakt in de bovenstaand staafdiagram.

De groei in inkomsten komt voornamelijk voort uit giften van bedrijven en particulieren. In de fondsenwervingsactiviteiten is veel energie gestoken in het werven van nieuwe particuliere donateurs (we mochten drie keer zoveel nieuwe donateurs verwelkomen als in 2019) en het verkrijgen van structurele machtigingen (28% meer maandelijkse machters dan in 2019).

Het boekjaar 2020 is afgesloten met een overschot van €127.172 (resultaat baten – lasten).

Meerjarig ziet dit beeld er positief uit. Ook hiervoor geldt weer dat het resultaat in 2019 sterk is beïnvloed door de actie DEL.

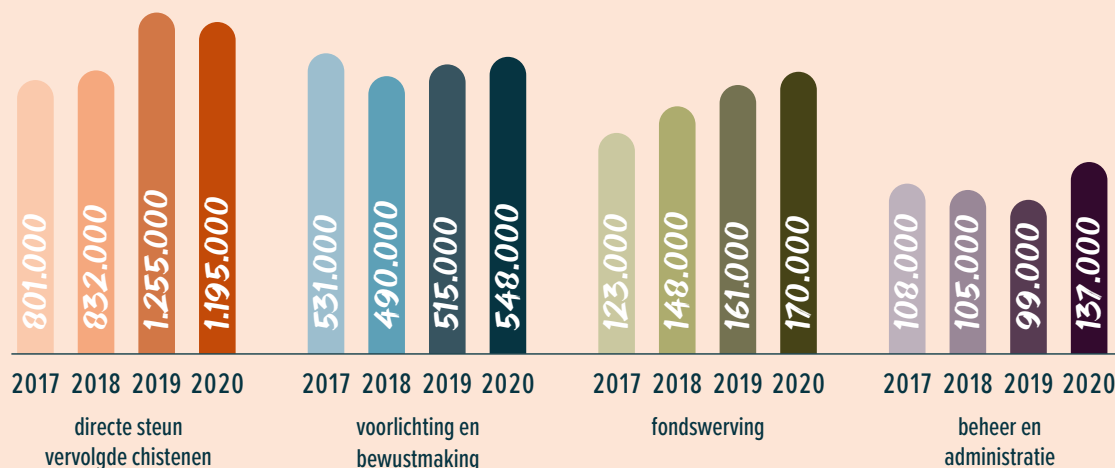
Het financieel resultaat wordt voor de helft toegevoegd aan een speciaal bestemmingsfonds voor vervolgte christenen en de andere helft aan de algemene bestemmingsreserve. Dit komt dus op termijn eveneens ten goede aan vervolgte christenen. Het gunstige resultaat leidt tot een toename van de liquide middelen.

Draagt Elkanders Lasten

In 2019 ontving SDOK een bedrag van €812.509 via Draagt Elkanders Lasten (DEL), een fondswerfactie van het Reformatorisch Dagblad. Dit bedrag wordt verspreid over drie jaar besteed: in 2019 werd de eerste €396.000 besteed en in 2020 nog eens €246.000. Het resterende bedrag wordt meegenomen naar 2021.

SDOK heeft als doelstelling om een continuïteitsreserve aan te houden ter grootte van 50% van de jaarlijkse kosten van de eigen organisatie (huur, salarissen). Per einde 2020 is de continuïteitsreserve vastgesteld op €381.300. Inkomsten worden door SDOK niet risicovol belegd. Een overschot aan liquide middelen is direct

Verdeling uitgaven

beschikbaar vanuit een spaarrekening. De verhouding tussen kosten beheer en administratie en de totale lasten bedroeg in 2020 7%.

CONTROLE

SDOK hecht veel belang aan de kwaliteit van haar activiteiten. Er zijn binnen SDOK verschillende interne en externe mechanismen voor kwaliteitsborging.

Interne controle

Intern wordt sterk waarde gehecht aan de cyclus van begroten, uitvoeren en evalueren. De belangrijkste bron van informatie voor het bestuur zijn de kwartaalrapportages en verslagen van projectbezoeken. De kwartaalrapportages bevatten zowel inhoudelijke als financiële informatie over de voortgang van elk aspect van het werk van SDOK. Bij de samenstelling van de kwartaalrapportages zijn onder leiding van de directeur de verschillende budgethouders betrokken.

Controle door accountant

De controle van de jaarrekening 2020 is uitgevoerd door Visser en Visser Accountants. De eindcontrole werd uitgevoerd in april 2021. In een eindgesprek met de penningmeester van het bestuur heeft de account-

ant verantwoordelijkheid afgelegd over de uitgevoerde controle.

CBF

SDOK is door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) erkend als goed doel. De Erkenning is het enige officiële keurmerk van de goede doelen in Nederland. Goede doelen met een Erkenning voldoen aan de criteria van het CBF en laten zich ieder jaar vrijwillig toetsen door het CBF.

RISICOPARAGRAAF

Integriteit

SDOK hanteert als uitgangspunt de handreiking integriteitssysteem van Goede Doelen Nederland. In deze handreiking worden aanbevelingen gedaan voor het integriteitsdossier. Naast een fraudeprotocol en een klachtenregeling heeft SDOK een integriteitsbeleid ontwikkeld dat voorziet in communicatie met zowel de interne als de externe organisatie. Daarbij voldoet men aan de uitgangspunten zoals gesteld in de gedragscode.

Het integriteitsbeleid is in 2020 verder ontwikkeld.

Het beleid voorziet nu onder andere in een integriteitsfunctionaris en vertrouwenspersoon, die in 2021 aangesteld zullen worden. Ook wordt een extern

meldpunt gehanteerd voor het melden van vermoedelijke integriteitsschendingen, wanneer er onvoldoende vertrouwen is in de interne procedure. Verder zal vanaf 2021 gecoördineerd aandacht besteed worden aan het morele leerproces van de organisatie.

In 2020 zijn er geen meldingen gedaan van (vermoedelijk) integriteitsschendingen door SDOK-medewerkers.

Inkomsten

SDOK is voor haar inkomsten afhankelijk van giften van particulieren, kerken, bedrijven, scholen en organisaties. De liquide middelen worden niet belegd en zijn direct in te zetten in het belang van de organisatie.

Het aantal structurele donateurs zorgt ervoor dat het financiële risico voor de organisatie beperkt is. Daarnaast zijn de goede naam en de huidige zichtbaarheid van de organisatie bij de achterban van groot belang en zorgen zij voor stabiel groeiende inkomsten.

Toekomst

De jaarbegroting 2021 is met een groei van 5% ten opzichte van vorig jaar voorzichtig te noemen. Rekening houdend met de onzekerheid als gevolg van de coronacrisis is dit een realistisch percentage. Veranderende omstandigheden in de economie kunnen ervoor zorgen dat de begrote inkomsten niet behaald kunnen worden. Wanneer de inkomsten onverhoopt fors teruglopen kan door de continuïteitsreserve, de langlopende toezeggingen en het aantal structurele donateurs voor een langere periode dan zes maanden aan de verplichtingen worden voldaan. Iedere maand beoordeelt het management de inkomstenstroom van de organisatie. Iedere drie maanden beoordeelt de directeur of een aanpassing van de begroting nodig is. Wanneer blijkt dat de inkomsten achterblijven door een aantoonbare oorzaak zal daarop snel geanticipeerd worden door de uitgaven te beperken en de begroting bij te stellen.

Protocol AVG

Sinds 1 januari 2016 geldt landelijk de meldplicht datalekken. Deze meldplicht houdt in dat organisaties

direct een melding moeten doen bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) zodra zij een ernstig datalek hebben. In sommige gevallen moeten zij het datalek ook melden aan de betrokkenen (de personen van wie de persoonsgegevens zijn gelekt). Vanaf 2016 heeft SDOK een protocol op het gebied van datalekken, dat sinds mei 2018 (de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)) onderdeel is van het AVG-beleid van SDOK. In 2020 is geen sprake geweest van datalekken.

SPEERPUNTEN 2021

‘Verbonden in vervolging’ blijft ook in 2021 ons motto. Om de juiste focus en prioritering te kunnen aanbrengen zullen we ons grondig bezinnen op onze gezamenlijke kernwaarden en op de afstemming en verhouding tussen visie, doel en middelen. Een ander speerpunt is het anticiperen op internationale ontwikkelingen die ons werk raken.

Naast het verder uitbouwen van het strategisch netwerk met andere organisaties wordt ook het ondernemersnetwerk vergroot.

We vinden het belangrijk om – ook bij groei – dicht bij onze partners en vervolgde broeders en zusters te blijven. We richten ons in 2021 op het bestendigen van de partnerrelaties en contacten die er zijn via minimaal 60 projecten in minimaal 25 landen. We willen doeltreffend zijn in onze projectbestedingen. Het proces voor impactmeting dat is ontwikkeld, zal in 2021 worden geëvalueerd en vervolgens vastgesteld. We ontwikkelen rapportageformats om de kwaliteit van rapportages te borgen en waar nodig te verbeteren. We willen nog meer christenen in Nederland inspireren met de getuigenissen van vervolgde christenen, en ze op die manier blijvend betrokken maken. Dat doen we onder andere door middel van meerdere campagnes en bijeenkomsten. Ook zullen we onze focus meer leggen op het delen van verhalen via video's. Qua interne organisatie willen we in 2021 verder professionaliseren, waarbij we bestaande faciliteiten waar nodig verbeteren en de kwaliteit borgen, en processen verder optimaliseren en efficiënter maken.

Op het gebied van personeelszaken zal er ingezet worden op het ontwikkelen van een consistent en centraal gecoördineerd beleid.

SAMENVATTING VAN DE BEGROTING

	Begroting 2020	Begroting 2021
INKOMSTEN		
Inkomsten	1.830.000	1.920.000
Totaal van de baten	1.830.000	1.920.000
BESTEDINGEN		
Bestedingen aan doelstelling		
Voorlichting en bewustmaking	551.900	554.061
International Ministry	948.557	1.013.264
Fondswervingskosten		
Kosten eigen fondswerving	177.061	181.104
Beheer en administratie		
Kosten beheer en administratie	143.982	163.071
Totaal van de bestedingen	1.821.500	1.911.500
SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN	8.500	8.500
Financiële baten en lasten		
Saldo financiële baten en lasten	8.500	8.500
RESULTAAT	0	0

Toelichting begroting 2021

De groei in de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 is ingegeven door de behaalde

financiële resultaten in 2020. De inkomstengroei in 2020 wordt naar verwachting doorgezet naar het komend jaar.

JAARREKENING

GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt conform Richtlijn 650 'Fondsenwervende instellingen' zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte economische levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen op jaarbasis een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Bij de berekening wordt uitgegaan van de volgende percentages: Kantoor-inventaris 20-33%; vervoersmiddelen 20%.

Op investeringen in het boekjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Geheel afgeschreven materiële vaste activa zijn in het overzicht van deze activa opgenomen als ze nog in gebruik zijn.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Waar nodig wordt rekening gehouden met afwaarderingen wegens incourantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Bestemmingsfondsen

SDOK ontvangt als stichting bestemde giften van donateurs. De bestemde giften die aan het eind van het jaar nog niet besteed zijn, zijn opgenomen in een bestemmingsfonds. De bestemmingsfondsen zijn gericht op specifieke doelstelling. Dit zijn:

- Voorlichting en bewustmaking met betrekking tot vervolgde christenen
- Steun vervolgde christenen

Grondslagen van kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houden met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en bestedingen worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Eventuele giften in nature (ontvangen hulpgoederen) worden gewaardeerd tegen de geschatte waarde in het economisch verkeer in Nederland.

Baten

Als baten uit eigen fondsenwerving worden de in het verslagjaar ontvangen giften en contributies opgenomen onder aftrek van eventuele schenkingsrechten (bij onbestemde baten). Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De indirecte kosten die aan de fondsenwerving worden toegerekend komen in mindering op de baten uit fondsenwerving. De uitvoeringskosten eigen organisatie zijn volgens bedrijfseconomische criteria toegerekend aan enerzijds fondsenwerving en anderzijds de realisatie van de doelstellingen op basis van aantallen fte per activiteit in het desbetreffende jaar.

Consolidatie

De afdelingen

Verspreid over Nederland is een afdeling actief die zich richt op het verlenen van humanitaire hulp en het verkondigen van het Evangelie. Die afdeling opereert zelfstandig maar is in het verleden ondergebracht onder de paraplu van SDOK. SDOK heeft in 2008 besloten om geen nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan met dergelijke afdelingen en werkgroepen.

Groepsstructuur

In de jaarrekening zijn de activiteiten van deze afdeling begrepen. De financiële gegevens van deze zelfstandige afdeling zijn geconsolideerd in de financiële gegevens van SDOK.

Statutaire naam	SDOK afdeling Ede
------------------------	-------------------

Vestigingsplaats	Ede
-------------------------	-----

Rechtsvorm	Geen
-------------------	------

Omschrijving doelstelling	Hulpverlening Moldavië
----------------------------------	------------------------

Samenstelling bestuur	A. Bron (Vz); D. van der Zee (secr.); E. Bron (pm)
------------------------------	--

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

(na voorstel resultaatsbestemming)

ACTIVA (€)		2020	2019
Materiële vaste activa		11.776	4.326
Vorraden	8.856		16.843
Debiteuren	0		1.356
Vorderingen en overlopende activa	139.930		272.273
Liquide middelen	1.602.533		1.336.220
		1.751.319	1.626.692
		1.763.095	1.631.018

PASSIVA (€)		2020	2019
RESERVES EN FONDSEN			
Reserves			
Continuïteitsreserve	381.300		375.000
Bestemmingsreserve	1.083.891		720.686
		1.465.191	1.095.686
Fondsen			
Bestemmingsfondsen	220.601		462.934
		220.601	462.934
		1.685.792	1.558.620
KORTLOPENDE SCHULDEN			
Crediteuren	17.620		17.269
Belastingen en premies sociale verzekeringen	13.112		11.391
Overige schulden en overlopende passiva	46.571		43.737
		77.303	72.397
		1.763.095	1.631.018

TOELICHTING BALANS PER 31 DECEMBER 2020

Vaste activa

Materiële vaste activa (€)	2020	2019
Stand per 1 januari	4.326	4.227
Bij: investeringen	13.480	3.605
Af: desinvesteringen	0	0
Af: afschrijvingen	6.030	3.507
Boekwaarde per 31 december	11.776	4.326

Alle materiële vaste activa zijn aangehouden t.b.v. de bedrijfsvoering.

Vlottende activa

Vorraden (€)	31-12-2020	31-12-2019
Vorraad boeken	8.856	16.843

De gewaardeerde voorraad per 31 december 2020 bestaat uit boeken die bestemd zijn voor verkoopdoeleinden. Alle voorraden zijn aangehouden t.b.v. de doelstelling.

Debiteuren (€)	2020	2019
Debiteuren	0	1.356

Een voorziening voor dubieuze debiteuren werd niet noodzakelijk geacht.

Vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen nalatenschappen	70.393	181.635
Vooruitbetaalde kosten	49.778	78.065
Overige vorderingen	18.689	11.458
Te ontvangen rente	0	45
Waarborgsommen	1.070	1.070
	139.930	272.273

De post nog te ontvangen nalatenschappen bevat vorderingen van toegezegde, maar nog niet uitbetaalde nalatenschappen en legaten. Bij deze post wordt op basis van de aanwezige informatie een inschatting gemaakt van opbrengsten per nalatenschap. De uiteindelijke opbrengst van de nalatenschappen kan afwijken van de inschatting per balansdatum. Alle vorderingen zijn aangehouden t.b.v. de bedrijfsvoering.

Liquide middelen		
Betaalrekeningen ABN AMRO/RABO/ING	1.109.987	1.064.121
Spaarrekeningen ABN AMRO/RABO/ING	427.824	221.680
Betaalrekening US dollar ABN AMRO	23.904	10.648
Liquide middelen afdeling Ede	31.592	33.300
Kas	9.224	6.472
	1.602.533	1.336.220

Alle liquide middelen zijn aangehouden t.b.v. de bedrijfsvoering.

Reserves

Continuïteitsreserve (€)	2020	2019
Saldo per 1 januari	375.000	375.000
Bij: resultaatbestemming	6.300	0
Saldo per 31 december	381.300	375.000

De stichting heeft als uitgangspunt om een continuïteitsreserve te hebben ter grootte van de uitvoeringskosten van zes maanden.

Bestemmingsreserve (€)	2020	2019
Saldo per 1 januari	720.686	266.972
Bij: aanzuivering overige reserve	363.205	453.714
Saldo per 31 december	1.083.891	720.686

De middelen uit de bestemmingsreserve zijn bestemd voor projectbestedingen op het gebied van materiële steun aan vervolgte christenen zoals lectuurverspreiding in gesloten landen, praktische steun aan gezinnen van vervolgte christenen en medische hulp aan slachtoffers van vervolging.

Overige reserve (€)	2020	2019
Saldo per 1 januari	0	0
Bij: onbestemde baten	1.717.457	1.670.573
Af: aanzuivering vanuit bestemmingreserve	363.205	453.714
Af: kosten voorlichting en bewustmaking	550.755	518.169
Af: kosten eigen fondsenwerving	170.579	161.873
Af: kosten beheer en administratie	137.720	99.754
Af: aanzuivering bestemmingsfonds steun vervolgte christenen	488.898	437.063
Af: dotatie continuïteitsreserve	6.300	0
Saldo per 31 december	0	0

Fondsen

Bestemmingsfonds Steun vervolgde christenen (€)		2020	2019
Saldo per 1 januari		462.934	19.783
Bij: baten uit eigen fondsenwerving	464.884		1.261.877
Bij: baten onbestemd	488.898		437.063
		953.782	1.698.940
Af: eigen bestedingen	1.047.625		1.134.960
Af: uitvoeringskosten	148.491		120.829
Af: vergoeding afdelingen	0		0
		1.196.115	1.255.789
Saldo per 31 december		220.601	462.934

Kortlopende schulden

Crediteuren (€)	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	17.620	17.269

Belastingen en premies sociale verzekeringen (€)	31-12-2020	31-12-2019
Loonheffingen	13.112	11.391

Overige schulden en overlopende passiva (€)	31-12-2020	31-12-2019
Projectbetalingen	0	0
Vakantiegeld	25.374	19.866
Accountantskosten	6.413	6.050
Verlofdagen	9.665	10.584
Bankkosten	1.863	1.052
Overige nog te betalen kosten	3.255	6.184
	46.571	43.737

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur- en leaseverplichtingen

De jaarlijkse verplichting uit hoofde van een met derden aangegane leasovereenkomst bedraagt in totaal € 3.527,-. De resterende looptijd van deze leaseovereenkomst is 3 jaar en 3 kwartalen.

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken is € 35.875,-. De huurverplichting is jaarlijks opzegbaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die aanpassing van de jaarrekening of vermelding in het jaarverslag vereisen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

BATEN (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten van particulieren	1.674.324	1.830.000	1.730.586
Baten van bedrijven	302.152	0	264.584
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	33.337	0	18.130
Baten van andere organisaties zonder winststreven	166.984	0	908.719
Som van de geworven baten	2.176.797	1.830.000	2.922.020
Baten als tegenpresentatie voor levering van producten/diensten	15.695	0	17.645
Overige baten	252	0	469
Som van de baten	2.192.744	1.830.000	2.940.134

LASTEN (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting/bewustmaking	550.755	551.900	518.169
Steun vervolgde christenen	1.196.115	948.557	1.255.789
	1.746.870	1.500.457	1.773.958
Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving	170.579	177.061	161.873
Kosten van beheer en administratie	137.720	143.982	99.754
Som van de lasten	2.055.169	1.821.500	2.035.585

SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
	137.575	8.500	904.549
Saldo financiële baten en lasten	-10.403	-8.500	-7.684
Saldo van Baten en Lasten	127.172	0	896.865
Resultaatbestemming (Toevoeging c.q. onttrekking aan:)			
Continuïteitsreserve	6.300	0	0
Bestemmingsreserve	363.205	0	453.714
Bestemmingsfonds Steun vervolgde christenen	-242.333	0	443.151
Overige reserve	0	0	0
	127.172	0	896.865

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

Baten (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Baten uit eigen fondsenwerving			
Baten van particulieren	1.571.418	1.830.000	1.433.860
Baten van bedrijven	302.152	0	264.584
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	33.337	0	18.130
Baten van andere organisaties zonder winststreven	166.984	0	908.719
Nalatenschappen onbestemd	102.906	0	296.726
Som van de geworven baten	2.176.797	1.830.000	2.922.020
Baten als tegenpresentatie voor levering van producten/diensten	15.695	0	17.645
Overige baten	252	0	469
Som van de baten	2.192.744	1.830.000	2.940.134
<i>Toelichting levering van producten</i>			
Netto omzet	24.865	0	18.840
Kostprijs	9.170	0	1.195
Bruto winst	15.695	0	17.645

Lasten - Besteed aan doelstellingen (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Voorlichting/bewustmaking			
Stem	66.997	65.000	53.502
Content verzameling	393	400	611
Online	29.125	30.000	31.134
Kidsclub/Stef	9.758	10.000	8.982
Bemoedigingsactie	2.464	2.500	2.231
Advertentie voorlichting/bewustmaking	19.140	24.770	9.215
Bijeenkomsten, beurzen en evenementen	16.940	18.500	14.958
Overige voorlichting en bewustmaking	37.069	15.880	30.733
Externe relaties	546	550	2.534
Presentaties	2.866	2.400	4.592
Totaal eigen bestedingen	185.298	170.000	158.492
Uitvoeringskosten	365.457	381.900	359.677
Totaal besteed Voorlichting/bewustmaking	550.755	551.900	518.169

Voor een toelichting van de verdeling van de uitvoeringskosten verwijzen wij u naar 'Specificatie en verdeling van lasten naar bestemming' op pagina 69.

Steun vervolgde christenen (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Projecten			
Azië	550.038	292.000	715.771
Midden-Oosten	254.968	255.000	184.363
Afrika	165.354	160.000	149.312
Europa/Centraal Azië	59.430	66.500	66.060
Latijns-Amerika	17.834	20.000	19.453
Totaal eigen bestedingen	1.047.625	793.500	1.134.960
Uitvoeringskosten	148.491	155.057	120.829
Totaal besteed aan Steun vervolgde christenen	1.196.115	948.557	1.255.789

Kengetallen besteding aan doelstellingen

Totale bestedingen aan de doelstelling in % van de totale baten	80%	82%	60%
Totale bestedingen aan de doelstelling in % van de totale lasten	85%	82%	87%

Wervingskosten (€)	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Werkelijk 2019
Advertentiekosten fondsenwerving	3.321	6.000	5.742
Fondsenwervende mailingen	34.317	30.000	25.395
Overige fondsenwervingskosten	15.225	18.000	8.502
	52.864	54.000	39.639
Uitvoeringskosten eigen fondsenwerving	117.716	123.061	122.234
	170.579	177.061	161.873

Kengetallen wervingskosten

Totale bestedingen eigen fondsenwerving als % van de totale baten uit eigen fondsenwerving.	8%	10%	6%
---	----	-----	----

Kosten van beheer en administratie	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Uitvoeringskosten beheer en administratie	137.720	143.982	99.754
	137.720	143.982	99.754

Saldo van financiële baten en lasten	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Ontvangen rente	0	0	45
Bankkosten	-10.593	-7500	-7.617
Koersverschillen vreemde valuta	190	-1.000	-112
	-10.403	-8.500	-7.684

Bezoldigingen en financiële relaties bestuurders en toezichthouders

Aan bestuursleden zijn geen bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten toegekend. Tevens zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en toezichthouders.

KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht (€)	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	127.172	896.865
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.030	3.507
Cashflow	133.202	900.372
Mutaties vorderingen en overlopende activa	133.699	-229.489
Mutaties schulden	4.906	-6.734
Mutaties voorraden	7.987	-4.331
	146.591	-240.554
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	279.793	659.818
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investering in materiële vaste activa	-13.480	-3.605
Desinvestering in materiële vaste activa	0	0
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	-13.480	-3.605
Kasstroom boekjaar	266.313	656.213
Liquide middelen begin boekjaar	1.336.220	680.007
Liquide middelen eind boekjaar	1.602.533	1.336.220

TOELICHTING OP DE UITVOERINGSKOSTEN 2020

Personeelskosten (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Lonen en salarissen	441.880	460.500	385.713
Sociale lasten	123.263	139.000	101.171
Overige personeelskosten	50.083	50.500	55.595
	615.226	650.000	542.479

Lonen en salarissen

Salarissen	451.865	460.500	387.818
Af: ontvangen ziekengeld / zwangerschapsuitkering	9.984	0	2.105
	441.880	460.500	385.713

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt, berekend naar full-time dienstverbanden 9,52. (2019: 8,55)

Sociale lasten

Premie sociale verzekeringen	77.917	78.000	74.113
Kosten pensioenregeling	45.346	61.000	27.058
	123.263	139.000	101.171

Overige personeelskosten

Vergoeding woon-/werkverkeer	18.951	25.000	19.976
Zakelijke reiskosten	2.927	6.000	6.850
Arbo en verzekeringen	10.082	10.000	9.666
Overige personeelskosten	18.124	9.500	19.103
	50.083	50.500	55.955

Bezoldiging directie

Naam en functie	A.F. van Grol, directeur
Aard dienstverband	Onbepaald
Aantal uren	36
Percentage dienstverband	90%
Periode	01-01-2020 t/m 31-12-2020

Bezoldiging (EUR)

Bruto salaris	€ 63.670,08
Vakantiegeld	€ 4.916,67
Eindejaarsuitkering onbelast	€ 0,00
Variabel inkomen	€ 0,00
Totaal	€ 68.586,75

Overige lasten

SV lasten (werkgeversdeel)	€ 10.370,52
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	€ 8.840,88
Onbelaste vergoedingen/ bijtellingen	€ 2.863,55
Totaal bezoldiging in 2020	€ 90.661,70

Totaal bezoldiging directie in 2020	€ 90.661,70
Totaal bezoldiging directie in 2019	€ 84.489,12

Het jaarinkomen van de individuele directieleden (in loondienst) is ingeschaald op 410 punten op de BSD scorelijst voor goede doelen. Ook het jaarinkomen, belaste vergoedingen/bijtellingen, pensioenlasten, pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen de regeling.

Afschrijvingen (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Kantoorinventaris	6.030	15.000	3.507
Bedrijfsauto	0	0	0
	6.030	15.000	3.507

Overige bedrijfskosten (€)	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019
Huisvestingskosten			
Huur en servicekosten	35.875	35.000	33.687
Energiekosten	12.189	9.500	9.231
Belasting en verzekeringen	2.007	1.500	1.365
Onderhoud	1.596	10.000	5.454
	51.667	56.000	49.738

Kantoorkosten			
Porti	14.936	7.500	9.242
Kopieer-/printkosten	3.427	3.500	2.836
Telefoon-/internetkosten	4.111	5.500	3.746
ICT, netwerk en databeheer	40.639	30.000	46.938
Kantoorbenodigdheden	3.858	3.500	4.944
	66.971	50.000	67.706

Algemene kosten

Accountantskosten	12.560	9.000	13.640
Reis- en verblijfkosten buitenland	1.519	6.000	5.289
Keurmerkkosten	4.312	4.500	4.214
Loonadministratiekosten	3.415	2.500	2.722
Bestuurskosten	125	1.000	706
Kosten ambassadeurs/vrijwilligers	728	1.500	1.650
Kosten bedrijfsauto	4.341	3.500	3.536
Overige algemene kosten	2.488	5.000	7.308
	29.489	33.000	39.065

SPECIFICATIE EN VERDELING VAN LASTEN NAAR BESTEMMING (€)

Bestemming	Doelstelling		Wervingskosten		Totaal		
<i>Lasten</i>	Voorlichting/ bewustmaking	Steun vervolgde christenen	Fondsen- werving	Beheer en Adminis- tratie	Werkelijk 2020	Begroot 2020	Werkelijk 2019

**Besteed aan
doelstellingen**

Projecten	0	1.047.625	0	1.047.625	793.500	1.134.960
Publiciteit en communicatie	185.298	0	52.864	238.161	224.000	198.131
Totaal eigen bestedingen	185.298	1.047.625	52.864	1.285.786	1.017.500	1.333.091

Uitvoeringskosten

Personeelskosten	292.232	118.739	94.130	110.125	615.226	650.000	542.479
Afschrijvingen	2.864	1.164	923	1.079	6.030	15.000	3.507
Huisvestings- kosten	24.542	9.972	7.905	9.248	51.667	56.000	49.738
Kantoorkosten	31.811	12.925	10.247	11.988	66.971	50.000	67.706
Algemene kosten	14.007	5.691	4.512	5.278	29.489	33.000	39.065
Totaal uitvoeringskosten	365.457	148.491	117.716	137.720	769.383	804.000	702.495
Totaal lasten	550.755	1.196.115	170.579	137.720	2.055.169	1.821.500	2.035.586

Ondertekening en datering

Schelluinen 17 mei 2021

Bestuur SDOK

De jaarrekening is vastgesteld in de bestuursvergadering op 1 juni 2021.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting De Ondergrondse Kerk (SDOK)

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting De Ondergrondse Kerk (SDOK) te Gorinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Ondergrondse Kerk (SDOK) per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▲ de balans per 31 december 2020;
- ▲ de staat van baten en lasten over 2020; en
- ▲ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Ondergrondse Kerk (SDOK) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag en de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▲ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▲ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- ▲ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- ▲ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▲ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▲ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Barneveld, 17 mei 2021

Visser & Visser Audit en Assurance B.V.

Was getekend.

Drs. H.W.J. Schreuder RA

